

ינואר 21

נתוני סחר הדדי ישראל - יוון

ייצוא

סך ייצוא הסחורות הישראלי ליוון בשנת 2020 עמד על כ-333.5 מיליון דולר, נתון זה משקף ירידה של 109.1 מיליון דולר (-24.6%) לייצוא הסחורות ליוון בשנת 2019. ראוי לציין ירידה זו בייצוא מהווה המשך ישיר של ירידה בהיקף הייצוא ליוון משנת 2019 (442.6 מיליון דולר) לעומת שנת 2018 (639.6 מיליון דולר).

43.5% מהייצוא הישראלי ליוון מקורו בכימיקלים ומוצרי תעשיות כימיות, 11.4% מהייצוא מקורו במתכות בסיס ו-8.4% מהייצוא מקורו במכונות.

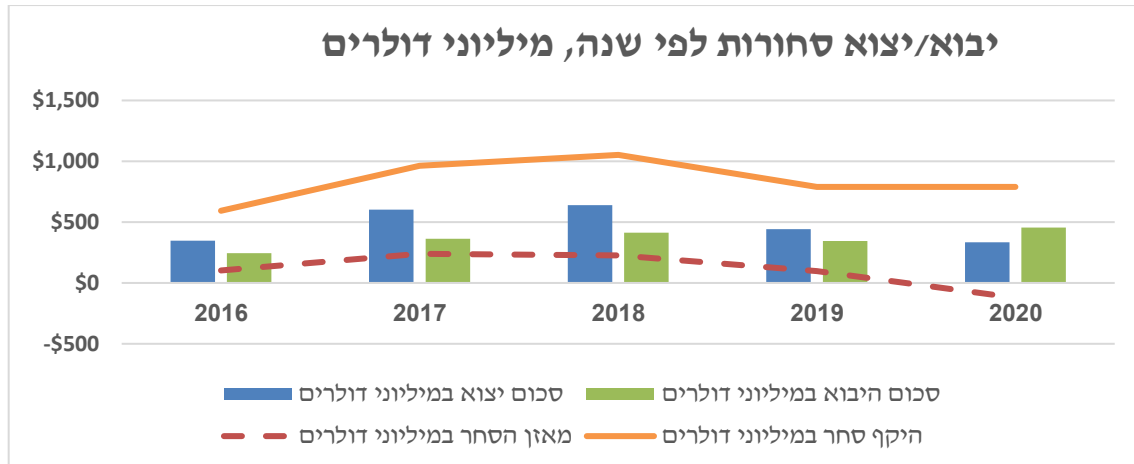
ייבוא

סך ייבוא הסחורות מיוון לישראל בשנת 2020 הסתכם בכ-455.0 מיליון דולר, נתון המשקף עליה של 109.2 מיליון דולר ביחס לייבוא הסחורות בתקופה המקבילה אשתקד (31.6%).

34.2% מהייבוא הישראלי מיוון במתכות בסיס, 21.4% מהייבוא מקורו במינרלים ו-14.8% מהייבוא מקורו בכימיקלים ומוצרי תעשיות כימיות.

היקף הסחר ההדדי בסחורות בשנת 2020 בין ישראל ליוון עמד על כ-789 מיליון דולר, נתון המשקף עלייה של 0.1 מיליון דולר ביחס לשנת 2019.

שנה	סכום יצוא במיליוני דולרים	אחוז היצוא מתוך סך היצוא הישראלי	סכום היבוא במיליוני דולרים	אחוז היבוא מתוך סך היבוא הישראלי	מאזן הסחר במיליוני דולרים	היקף סחר במיליוני דולרים
2016	\$348.5	0.58%	\$244.7	0.37%	\$104	\$593
2017	\$601.4	0.98%	\$361.9	0.52%	\$239	\$963
2018	\$639.6	1.03%	\$412.9	0.54%	\$227	\$1,052
2019	\$442.6	0.76%	\$345.9	0.45%	\$97	\$788
2020	\$333.5	0.67%	\$455.0	0.65%	-\$122	\$789

*מבוסס נתוני למ"ס – ללא יהלומים

Next Generation EU

ממשלת יוון זכאית למימון של 32 מיליארד אירו מהאיחוד האירופי, כחלק מתוכניתו לשיקום כלכלות שנפגעו ממגיפת הקורונה. המימון מחולק כמענק בגובה של 19.4 מיליארד דולר והלוואה בגובה 12.6 מיליארד דולר.

במהלך חודש נובמבר 2020 הגישה יוון טיוטה לתוכנית פעולה לשימוש בכספי האיחוד. טיוטת התוכנית מעלה כי יוון מתכננת להקצות כ-8.3 מיליארד אירו בפיתוח הכלכלה הירוקה והכלכלה הדיגיטלית כמו-כן, מתוכננת השקעה נרחבת בסקטור התשתיות. יוון נכנסה למגיפת הקורונה כאשר כרבע מאוכלוסייתה היה ללא גישה לאינטרנט ורבים אחרים נאלצים להסתפק בתשתיות אינטרנט ירודות¹. בנוסף לכך, שירותים ממשלתיים רבים אינם נגישים באופן מקוון. המגיפה הבהירה לממשלת יוון את הצורך בתשתיות אינטרנט, והובילה אותה לבצע פיתוח מואץ של תשתיות האינטרנט והנגשת השירותים הממשלתיים.

כמו-כן, ממשלת יוון מעוניינת להשקיע בפיתוח תשתיות הפיזיות במדינה. כך לדוגמה, מתוכננים פיתוחי כבישים באיי יוון דוגמת כריתים – בהם קיימים דרכים ברמה ירודה².

¹<https://www.brusselstimes.com/opinion/143964/next-generation-eu-greeces-chance-to-cut-through-its-digital-gordian-knot>, פסקה 4.

²<https://www.ekathimerini.com/259378/article/ekathimerini/business/greece-submits-game-changing-plan-for-eu-resources>

כלכלת יוון בתקופה הקורונה³

כלכלת יוון צפויה להתכווץ בכ-10% בשנת 2020 עקב המגבלות שהוטלו על הפעילות העסקית במדינה, ולהתאושש באופן הדרגתי בשנת 2021 בשיעור של כ-0.9%. בשנת 2022 צפויה האצה בהתאוששות המשק, עם גידול צפוי של כ-6.6%, עם הפצת החיסון באופן נרחב, הקלה בהגבלות והשקעה ממשלתית בפרויקטים חדשים.

ההשפעה הבריאותית של גל המגיפה הראשון ביוון היה מוגבל, תודות לתגובה מהירה והחלטית מצד הממשלה. יחד עם זאת, שיעורי ההדבקות, האשפוז והתמותה עלו במהלך חודשי הקיץ, בעודם נשארים נמוכים מהממוצע באיחוד האירופי. בתגובה לעלייה בתחלואה וכניסה לגל השני, הממשלה נקטה במספר פעולות, ביניהן דרישה לחבישת מסיכה במקומות ציבוריים, הגבלות תנועה וסגירת עסקים בעלי אינטראקציה רבה דוגמת בתי ספר וגני ילדים.

הפעילות הצרכנית חוסר וודאות בנוגע למצב הבריאותי ודרישת בידוד לשבים מיוון פגעה קשות בתיירות במהלך חודש הקיץ והתפרצות הגל השני. פגיעה זו השפיעה רבות על ביקוש, תעסוקה וייצוא. כך, תעשיית האירוח וההסעדה ספגה ירידה בשיעור 50% במחזור העסקאות לעומת שנת 2019.

מצב התחלואה צפוי להשתפר בתחילת שנת 2022, כאשר החיסון יופץ באופן נרחב שיאיץ את ההתאוששות הצפויה בסקטור השירותים, ירים את גובה ההכנסות ושיעורי התעסוקה, ויחזיר את הכנסות היצואנים והממשלה לרמתם טרם המשבר. כתוצאה מפעילויות אלה, חוב המדינה צפוי לרדת משיאו העומד כעת על 214% מהתמ"ג.

ההוצאות הציבוריות השאפתניות והגישה למימון זול להשקעות פרטיות יתמכו בדרישות המקומיות לקראת סוף שנת 2021.

שיעור האבטלה ביוון צפוי לעלות בשנת 2021 בכ-0.9% מרמתו בשנת 2020 ל-17.8% בטרם ירד ל-17.2% בשנת 2022. ראוי לציין כי מדובר בעליה ראשונה בשיעור האבטלה משנת 2014⁴.

הממשלה העבירה תקציב בגובה 21.5 מיליארד אירו (המהווים 11% מהתמ"ג היווני בשנת 2019) לסיוע לעובדים וחברות בסקטורים שנפגעו בצורה החמורה ביותר מהמגיפה. בין הכלים שהעמידה הממשלה לציבור ניתן למנות מענקים, הלוואות מסובסדות ודחיית תשלומי מיסים. בשנת 2021 הממשלה העבירה תקציב בגובה 2.7 מיליארד אירו לתמיכה בעובדים הנמצאים בחל"ת, הפחתת מס הכנסה, ולממן תוכניות סוציאליות לתמיכה בעבודות חדשות.

³ <http://www.oecd.org/economy/greece-economic-snapshot/>

⁴ <https://www.statista.com/statistics/263698/unemployment-rate-in-greece>

סיכום

ממשלת יוון נמצאת בימים אלו בתחילתו של הליך פיתוח תשתיות רחב היקף במגוון רחב של סקטורים ובהשקעה כלכלית גבוהה. ניכר כי ממשלת יוון מעוניינת לנצל את חלון ההזדמנויות והיא פתוחה להצעות והזדמנויות שונות. כך לדוגמה, ממשלת יוון שכרה את שירותיו של נשיא אסטוניה לשעבר, מר תומס הנדריק (Toomas Hendrik) כיועץ מיוחד לפרויקטים דיגיטליים⁵.

לאור האמור לעיל, נראה כי המימון לו זכאית ממשלת יוון במסגרת ה- Next Generation EU, בשילוב רצונה בפיתוח מואץ של תשתיות המדינה ופתיחותה ליוזמות וטכנולוגיות בינלאומיות מהווה חלון הזדמנויות ייחודי לשיתופי פעולה עסקיים עם ממשלת יוון בפיתוח תשתיות המדינה בכלל ופיתוחה בתחומי כלכלה ירוקה, כלכלת דיגיטלית (בדגש על הנגשת שירותי ממשל), תשתיות דיגיטליות ותשתיות פיזיות בפרט.

⁵ שם, פסקה 13.